

Mestna občina Ljubljana (MOL)

Zoran Janković, župan

Mestni trg 1
1000 Ljubljana

Študentska organizacija Univerze v Ljubljani (ŠOU v Ljubljani)

Marko Hozjan, predsednik

Kersnikova ulica 4
1000 Ljubljana
Slovenija

V Ljubljani, 1. 2. 2011

KUD Sestava

Cesta na Rožnik 4
1000 Ljubljana

ZADEVA: Najemnina v Hostlu Celica

Spoštovani,

ustvarjalci KUD Sestava, ki smo avtorji umetniško arhitekturnega koncepta in preobrazbe starega zapora v Hostel Celico ter skrbimo tudi za prenovo stavbe in kulturni program, smo presenečeni, ker smo izvedeli, da želi MOL kot eden od lastnikov upravljalcu Hostla Celica zaračunati najemnino, ki močno presega vsoto povprečnega letnega presežka.

Že samo uvedba plačevanja komercialne najemnine bi povsem spremenila status Celice, ki je svetovni fenomen kulturnega turizma in deluje v javnem interesu ter ni profitna organizacija. Po vseh dosedanjih dogovorih med lastnikoma, ki sta na začetku pričakovala, da bo zaradi kontroliranih cen Celico treba subvencionirati, se je tudi svet Šouhostla, kot nadzorni organ, ravnal po načelu, da se vsa sredstva vračajo v prenovo stavbe in programe Celice.

Kakršna koli najemnina, še posebej pa takšna, ki presega letni presežek, bi resno ogrozila normalno poslovanje, vsebinske in kulturne programe, torej bistveno spremenila prav tisti način delovanja Celice, ki je integralni del ali kar temelj njenega svetovnega uspeha. Dolgoročno to vodi v nesorazmerni dvig cen in nesmiselne poskuse zmanjševanja stroškov, saj so slednji zdaj racionalni in vsebinsko povsem upravičeni, kar hitro lahko pripelje v siromašenje ponudbe in izčrpavanje Hostla Celice.

Tako visoka najemnina, ki jo mesto, kot solastnik določa historičnemu spomeniku, v katerem je Mestni Svet že leta 1996 prepoznal, da gre za pomemno zgodovinsko pričevanje o vojaški represiji tujih oblasti na ozemlju Ljubljane in Slovenije, je povsem v nasprotju z dediščino te stavbe, ki jo moramo ohraniti tudi kot pomnik in spomenik vojaškimi zapornikom in internirancem. V kletnih prostorih Hostla Celica so ohranjeni avtentični prostori nekdanjih temnic, ki jih skupaj s strokovnjaki in meščani

Ljubljane, ki so doživeli hlad teh prostorov še v času druge svetovne vojne, danes spreminjamo v muzej zaporništv.

V stavbi, kjer je bila zgodovina vpeta v koncept njene prenove, je danes Hostel Celica, svetovno znan mladinski hotel in kulturno središče, ki deluje kot sodoben hostel, umetniška galerija in odprt muzej hkrati. Prav preplet različnih polj zgodovinske pričevalnosti, kulturne dediščine, umetniške preobrazbe, arhitekturne prenove in kulturnega programa ustvarja tisto posebnost Celice, ki je postala prepoznavna v Sloveniji in svetu. Umetnostni objekt kulturne dediščine živi v skladu s prvotnim avtorskim konceptom in se sam vzdržuje.

Celica pa je hkrati delo v razvoju (work in progress), ki še ni dokončano, po sedmih letih je precej elementov, ki zahtevajo prenovo in osvežitev. Pripravili smo program revitalizacije ki ga imenujemo »brušenje diamanta«. Pripravljen je tudi idejni projekt za manjšo širitev in dopolnitev objekta na obstoječi lokaciji. Vse to bi Celica lahko opravila z lastnimi sredstvi, ki jih je v letih uspehov nedvomno zaslužila.

Zato naprošamo oba lastnika, da dobro premislita o vsakem nadaljnjem koraku in Celici, ki je ogromno storila za prepoznavnost Ljubljane in Slovenije v svetu, ne zapreta poti nadaljnjega razvoja. Celica ima ne samo kulturni, temveč kulturni status, ki je tudi v Evropi težko primerljiv, dokazujejo ga številne svetovne in domače nagrade. Celica je več kot samo primer dobre prakse kulturnega turizma, je »slovenski prepoznavni simbol« (STO), zato menimo, da bi najemnina smela biti zgolj simbolna, vsekakor pa bistveno nižja od presežka, kot je to običajno pri objektih kulturne dediščine v Evropi.

Kot umetniška skupina, ki je s svojim delovanjem omogočila svetovni uspeh Celice, smo prepričani, da bi vpeljava take najemnine pripeljala do propada umetniško-turističnega bisera Ljubljane, zato pričakujemo pisno pojasnilo, kako bosta lastnika zagotovila uspešno nadaljevanje delovanja Celice v prihodnosti. Pripravljeni pa smo se tudi udeležiti sestanka, na katerem lahko še enkrat predstavimo pomen Celice za turistični razvoj Ljubljane, ki je – kot smo lahko brali v medijih – ena od prioritete mestne politike.

V upanju na razumevanje vas lepo pozdravljamo

Janko Rožič, arhitekt
Vodja kulturnega programa v Celici

Vesna Krmelj, umetnostna zgodovinarica
Predsednica KUD Sestava

Obrazložitev:

Hostel Celica je v 7 letih dobil 8 prestižnih domačih in svetovnih nagrad in priznanj:

- 2004 – Plaketa mesta Ljubljana za posebne dosežke, podeljuje: MOL, nagrajenci: avtorji koncepta arhitekti in umetniki KUD Sestava
- 2004 – Zlati sejalec, za najinovativnejši slovenski turistični proizvod, podeljuje: Slovenska turistična organizacija, nagrajenec: Hostel Celica - Šouhostel.
- 2005 – Zlati svinčnik, podeljuje: Zbornica za arhitekturo in prostor Slovenije, nagrajenec: KUD Sestava
- 2006 – Lonely Planet Celico razglasi za najizvirnejši hostel na svetu “the hippest hostel on the world”.
- 2006 – MOL podeli Hostlu Celica **posebno priznanje** za inovativen pristop k oblikovanju turistične ponudbe in za prispevek k promociji mesta Ljubljane, omenjen je tudi vrhunski kulturni program.
- 2007 – Rough Guide Celico umesti med 25 edinstvenih namestitev na svetu, **25 'ultimate places to stay'**, med vsemi hostli na svetu je uvrščena samo Celica.
- 2008 – Celica je edina od vseh slovenskih hotelov uvrščena na seznam najbolj nenavadnih hotelov na svetu - **Unusual Hotels of the World (UHOW)**.
- 2010 – Plaketa za inovacijsko najbolj aktivno turistično organizacijo v letih od 2007 do 2010, podeljuje: Inovacijski Turistični Barometer, STO, nagrajenec: Hostel Celica - Šouhostel (ena od štirih enakovrednih nagrad).

Na uradni spletni strani STO Slovenja.info pod naslovom Sejalec, priznanje STO piše:

»Verjetno se strinjate, da je promocija države, destinacije ali ponudnika lažja, če ponujamo nekaj nenavadnega, unikatnega ... Kako? Z inovativnimi turističnimi pristopi, ki lahko s svojo unikatnostjo bistveno olajšajo promocijsko tekmo s konkurenti po celem svetu. **Lep primer je hostel Celica, prvi prejemnik zlatega sejalca. S svojo uspešno nenavadnostjo postaja slovenski prepoznavni simbol širom po zemeljski obli.**«

STO – najvišja turistična organizacija – jemlje Celico kot izjemen primer, za promocijo naše države po celem svetu. Celica je Ljubljano, to zdaj že lahko rečemo, postavila na svetovni zemljevid sodobnega kulturnega turizma.

Celica je tudi prepoznavni kulturni center z več kot 110 dogodki na leto. V Galeriji Srečišče imamo 12 do 15 umetniških otvoritev letno, v razstavišču na hodniku Celice pa se med letom zvrsti še 7 do 12 razstav. Razstavljalci so tako mlajši umetniki kot že uveljavljeni in priznani slikarji, kiparji, ilustratorji in drugi ustvarjalci s področja likovne umetnosti.

Še intenzivneje pa je dogajanje na glasbenem področju, saj vsak torek (v poletnih mesecih pa tudi ob petkih) potekajo v prostorih Celice glasbena srečanja pod skupnim imenom Sozvočja sveta. Gre za izredno obiskana in tudi širše prepoznana srečanja glasbenikov, ki z nastopi in *jam sessioni* združujejo najrazličnejše zvrsti glasbe. Gre nedvomno za eno najbolj živih in ustvarjalnih glasbenih scen v Ljubljani, ki iz meseca v mesec pridobiva na svoji kvaliteti in obiskanosti.

V Galeriji Srečišče tedensko potekajo še literarna srečanja in filozofski večeri, komorni koncerti in dejavnice in delavnice za otroke in odrasle. Celica ni zgolj prostor turizma, temveč tudi srečevanj, izmenjavanj izkušenj in predavanja ustvarjalnosti tako za obiskovalce kot tudi za prebivalce mesta.

Za projekte prenove z umetniškim in kulturnozgodovinskim presežkom velja v EU in svetu kot temeljno ekonomsko pravilo izjemne uspešnosti, da so se po investiciji v obnovo in po podpori v prvih letih sposobni sami vzdrževati.

Tudi v tem pogledu je Celica, ki se vzdržuje od samega začetka, čeprav sta lastnika pričakovala, da jo bosta morala še nekaj let finančno podpirati, zgodba o velikem uspehu.

Kako težko je zagotoviti, da se bodo kulturni objekti sami vzdrževali brez stalne podpore lastnikov (praviloma države in občin), kaže med številnimi drugimi primeri dvorca Schlosshof v Avstriji (ali pa npr. Vile Manin pri Vidmu v Italiji ...).

Avstrijski parlament je leta 2002 sprejel sklep, da bo revitaliziral propadajoči dvorec Schlosshof, zagotovil je 40 milijonov evrov, svoj delež je dodala še spodnjeavstrijska deželna vlada. Tri leta so Schlosshof, ki so ga takoj vključili v turistično ponudbo tako imenovanih imperialnih gradov, intenzivno obnavljali, in ga potem še nadaljnjih pet let finančno podpirali. Čeprav je uspeh velik in turistična ponudba pestra, se dvorec ne more sam vzdrževati, čeprav je bilo to temeljno vodilo pri revitalizaciji, kaj šele, da bi država kot lastnica od upravljavcev zahtevala najemnino.

Na podlagi raziskav so strokovnjaki v Schlosshofu posebej poudarili, da kulturni program ne sme biti poljubno odvisen od vsakokratnega izvajalca, ampak je del trajne ponudbe in tako centralno voden od avtorjev koncepta prenove.

V taki primerih torej ne pridejo v poštev razpisi za vsakokratnega najcenejšega ponudnika, ampak preizkušen vzorec vrhunske kulturne in celostne ponudbe. Prav to pa je ključno za uspehe in dosežke Celice in tudi za uspešno delovanje hostla v bodoče.

V pogodbi o upravljanju mladinskega hotela iz 2003 je bilo v 3. členu pod upravljalec se zavezuje, navedeno tudi: »da bo pri izvajanju kulturnega programa sodeloval s KUD Sestava.« V zdaj pripravljeni pogodbi je to določilo izpuščeno, zato ga je nujno treba vrniti v pogodbo.

S podobnimi umetniškimi koncepti bi se veljalo lotiti tudi drugih objektov v Ljubljani in širom po Sloveniji, ki bi tako lahko postali umetnostno-turistično-gospodarsko prepoznavni in uspešni nosilci trajnostnega razvoja. Absurdno pa bi bilo z ekonomsko problematičnimi prijemi ogrožati Celico, ki ni samo običajen primer dobre prakse, temveč »slovenski prepoznavni simbol« v svetu.

Brez umetniške skupine ne bi bilo niti koncepta Hostla Celica niti stavbe same, saj je prav skozi kulturni in umetniški proces KUD Sestava uspela prepričati mestni svet, da stavbo ohrani, tako da je potem MOL lahko zagotovila Ljubljani to umetniško-turistično posebnost. Hostel Celica sodi tudi med največje uspehe MOL in ŠOU, ki po

odmevu v svetu skoraj nima primere, zato še enkrat pozivamo oba lastnika, da odgovorno in konstruktivno prispevata k ohranitvi in razvoju Celice.